

«Στρατηγικό σχέδιο: Εργαλείο οικοδόμησης και αξιοποίησης της ταυτότητας μιας πόλης /ενός τόπου»

Κώστας Μοχιανάκης,
Προϊστάμενος Τμήματος Πληροφορικής Δήμου Ηρακλείου.

Η ανάγκη για ταυτότητα στα πλαίσια της ανταγωνιστικότητας

- **Ανταγωνισμός:** Στην εποχή της παγκοσμιοποίησης, οι πόλεις ανταγωνίζονται μεταξύ τους σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, με στόχο να προσελκύσουν επενδυτικά κεφάλαια, ανθρώπινο δυναμικό και υπηρεσίες, και να κατακτήσουν μια θέση σε ευρύτερα διεθνή κλίμακα αξιολόγησης. Οι πόλεις ή ο τόπος (αν μιλήσουμε σε επίπεδο Κρήτης) θα πρέπει να διαθέτουν υψηλό επίπεδο εξυπηρητήσεων και ποιότητας ζωής, που ξεφεύγει από την ικανοποίηση των στοιχειωδών αναγκών και φθάνει μέχρι τη δημιουργία μιας ισχυρής έλξης, ικανής να ευχαριστεί τον κάτοικο και να ελκύει τον επισκέπτη.
Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει υιοθετήσει αυτόν τον ανταγωνισμό και θεωρεί την βιώσιμη πόλη ως πυλώνα της Ευρωπαϊκής ανάπτυξης. Η παγκοσμιοποίηση προσθέτει στον ανταγωνισμό τις μεγαλουπόλεις των αναδυόμενων χωρών.
- **Διαφοροποίηση:** Οι πόλεις μας θα πρέπει να αποφύγουν, αυτό που λέγεται για πόλεις αλλού στον κόσμο, ότι, δηλαδή, “εάν έχει δει κανείς μια απ’ αυτές, είναι σαν να τις έχει δει όλες”. Οι πόλεις θα πρέπει να διαθέτουν ζωντάνια, ποικιλότητα ως προς τις χρήσεις και τη δημόσια εικόνα τους, μοναδικότητα ως προς τα χαρακτηριστικά της χωρικής τους ταυτότητας (ιστορικά, σύγχρονα), σαφήνιά και καταληπτότητα, καλές και σωστά χωροθετημένες υποδομές (πράσινο, χώροι στάθμευσης κ.ά.), να διαφυλάσσουν και να αναδεικνύουν τα τεκμήρια της διαχρονικής τους διαδρομής, ώστε να γίνεται σαφής ο πολιτισμικός τους πλούτος, να ενισχύουν το αίσθημα του ‘ανήκειν’ στην τοπική κοινότητα και να συμβάλουν στη δημιουργία ενός συλλογικού οράματος για το μέλλον.

Η ανάγκη για Στρατηγικό σχεδιασμό

- Σήμερα υπάρχουν πολλά επιχειρησιακά σχέδια εθνικών και τοπικών αρχών στην ίδια μητροπολιτική περιοχή.
- Πολλές φορές το ένα σχέδιο δεν λαμβάνει υπόψη τις παρεμβάσεις του άλλου.
- Υπάρχει σημαντική διαφορά στην έννοια της εκτέλεσης σημαντικών δημοσίων έργων υποδομής και στη διαμόρφωση στρατηγικού σχεδίου ανάπτυξης.

Τι υπηρετεί ο Στρατηγικός σχεδιασμός

- Ο Στρατηγικός σχεδιασμός έχει μακροχρόνιο ορίζοντα (12-15 έτη) και ικανοποιεί στόχους με βάση το όραμα που έχει καθορισθεί
  - Ο Στρατηγικός σχεδιασμός έχει χαρακτήρα σχεδιαστικό.
- Ο τακτικός σχεδιασμός (τετραετή ή ετήσια προγράμματα) έχει βραχυπρόθεσμο ορίζοντα και σχετίζεται με δράσεις που υπηρετούν τους στόχους του στρατηγικού σχεδιασμού.
  - Ο τακτικός σχεδιασμός έχει εκτελεστικό χαρακτήρα

Ανάγκη για οικοδόμηση κουλτούρας συνεργασιών, από κοινού σχεδιασμού και δημοκρατικού προγραμματισμού

- Συνεύρεση των Εθνικών , Περιφερειακών και τοπικών αρχών, φορέων και επιστημόνων για να υπάρξει συναίνεση, σύνθεση και τελικά υιοθέτηση κοινού μακροπρόθεσμου σχεδίου
- Χρειαζόμαστε επιτελικό όργανο μητροπολιτικής εμβέλειας για τον συντονισμό δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που θα σχεδιάσει το στρατηγικό σχέδιο.
- Δομή που συγκεντρώνει δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς για την εμπέδωση ευρείας συνεργασίας , διαβούλευσης και συναίνεσης για μακροχρόνιο σχεδιασμό.

Πιθανή λύση συγκρότησης του φορέα στρατηγικού σχεδιασμού

Η δομή επεξεργασίας του Σ.Σ μπορεί να βασίζεται σε τρεις συνιστώσες

- Πολιτικό επίπεδο που συμμετέχουν οι αρχές (Εθνικές , Τοπικές)
- Κοινωνικό επίπεδο που συμμετέχουν οι αρχές ,φορείς , επιστήμονες
- Υποστηρικτικό επίπεδο.

Η προσπάθεια μπορεί να συντονίζεται από ένα φορέα (πχ Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου)

Ανάλυση :Δυνατά και αδύναμα σημεία

- Ανάλυση για να εντοπιστούν
  1. Τα πλεονεκτήματα ενός τόπου
  2. Οι αδυναμίες του
  3. Οι ευκαιρίες και
  4. Οι κίνδυνοι από τον ανταγωνισμό

Επιλογή των στοιχείων που οικοδομούν την ταυτότητα των παρεμβάσεων

Δημόσια διαβούλευση για την

- Επιλογή του οράματος για την πόλη των επιθυμιών μας
- Δύο έως τρεις άξονες προτεραιοτήτων (στοιχεία ταυτότητας) με συγκεκριμένες δράσεις ανά άξονα
- Χρονικό όριο για την επίτευξή του
- Ρεαλιστικό ως προς τον προϋπολογισμό για να είναι υλοποιήσιμο

Αξιολόγηση και διορθωτικές κινήσεις

- Σύστημα ελέγχου, αξιολόγησης και διορθώσεων κατά την διάρκεια της εφαρμογής του